

Caspar Mauritius

**Programma Quo Ad Solennem Passionis Dominicae Memoriam sincera
devotione recolendam Et Fugienda Bacchanalia, Cives Academici, Studiosi
praesertim, invitantur : [P.P. sub sigillo Rectoratus nostri IX. Febr. Anno M. DC.
LI.]**

Rostochii: Kilius, [1651]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734833873>

Druck Freier Zugang

R.U. Progr. 1650

- 1) Joach. Stockmann
- 2) Johannes Goltmann
- 3) "
- 4) Casper Mauritius
- 5) August Varenius
- 6) Joach. Stockmann

PROGRAMMA
2vo
AD SOLENNEM
PASSIONIS
DOMINICÆ

Memoriam sincera devotione
recolendam

ET

FUGIENDA BAC-
CHANALIA,

Cives Academici, Studiosi
præsertim, invitantur.

PROPOSITUM
RECTORE

CASPARO MAURITIO,
SS. Theol. D. ejusdemq; P. P.
& Eccles.

1750 (O) 50

ROSTOCHII,
Typis NICOLAI KILH, Acad. Typogr.

Tria sunt eorum, qui in Academiis Studiosi audiunt, genera. Primum eorum est, qui tanti nominis mensuram expleant & ad doctrinam ac virtutem magnis passibus contendunt. Alterum nonnullorum, qui præter inanem magni nominis umbram nihil retinent, corrupti antequam in Academias pedem inferrent, & corruptores, projectissimæ nequitiae homines, Harpyæ immundo contactu omnia foedantes, *ἐτάσια ἄχθιδέρας*, qui, quod malorum omnium extremum est, mala sua ignorant ipsi. Tertium est eorum, qui Virtutis viam nondum quidem firmato instant pede, nec tamen ita vitiis se tradiderunt, ut inemendabiles esse desperataeque & conelamatae salutis videantur. Illos, qui officium faciunt, & quod rectum est, non modo ut intelligant, verum ut reapse quoque præstent, sintque *Φωσῆρες ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιάς καὶ διεσχαμμένης*, sedulam dant operam, amamus, commendamus, & in exemplum, quod alii intueantur, proponimus, cupimusque ad horum similitudinem quam proximè accedere alios, eos potissimum, quibus tertium locum fecimus. Nam istos, quibus secundum assignavimus, velle sane tractabiles & curabiles esse, idque etiam sperare auderemus, nisi ipsi protervia indomita, improbitate inaudita, helluationibus & debacchationibus infinitis, divexationibus aliorum, depilationibus, ipsaque adeo Schoristica Legibus nostris & programmatibus toties damnata & proscripta spem omnem fermè decoxissent. Hi sunt filii Belial, fugientes lucis, filii tenebrarum qui poenas divinas certissimas attrahunt locis omnibus, in quibus hæc monstræ impunè grassantur, qui novellos Studiosos pecunia, quam sæpè miserè comparserunt Parentes, emungunt, eosque ad servitia sibi præstanda indignis & ineptis modis adigunt, & comptando atque contumeliosè alios habendo flagitiosa & inexcusabili petulantia, inobedientia, impudentia ac juramenti sanctè præstiti aperta conculcatione omnia sacra, profana

fana turbant, quorum studia perpetua sunt Bacchanalia, tristes & malignæ naturæ, quæ nulla divini numinis aut Magistratus reverentia tanguntur, quas non dicam Saturnus infelici adspexit fidere, sed ipse Diabolus in belluas, in truncos, in lapides, in immania portenta transformavit, quibus ad vivum exprimendis humana impar oratio est. Adumbrare tamen eos voluimus debuimusque propter vos. Studiosi Juvenes, qui in lubrico ætatis constituti estis, & cerei in vitium flecti, qui *περὶ βίβης τὴν οὐρανὴν* nondum penetratis, quibus fucum facere & glaucoma licentiæ Academicæ, cujus autor Satanas est, ob oculos obijcere magistri pessimi solent. De vobis spem magnam concepimus, futurum, ut à nobis paternè admoniti, cautius mercari discatis, & prava Bacchantium, consortia cane pejus & angue fugiatis: neque minor de vestrum nonnullis sollicitudo nobis & cura est, ne pestilentissimi mortalium suam vobis scabiem affricent, & insanissimas ineptias exemplo, conversatione, verbis, imprimant, allinant, commendent. Sed cogitate perjuros Bacchos, fures temporis, valetudinis & fortunarum divinas humanasque poenas effugere minimè posse: cogitate, qui cum monstris ejuscemodi conversamini, & vel aperto vel tacito consensu impietatem illorum & rebelles molitiones approbatis, vos in omnium illorum flagitiorum & consequenter etiam poenarum certo imminentium societatem venire: cogitate in presentissimo vos animæ vestræ, quam tanto impendio sospitator noster redemit, periculo versari, Dei iram & maledictionem incurrere, è communione piorum & sanctorum, ipso facto vestroque assensu vosmet exturbare atque ejicere, nec posse vos, quantisper his operibus tenebrarum communicatis, esse dignos convivas epuli cœlestis, quin edere vos judiciū & condemnationē, quod Deus clementissimè avertat. Et, quod caput est, cogitate, quotquot securi peccatis indormitis, acerbissimam Servatoris nostri passionē, cujus me-

moriam nunc Catholica Ecclesia recolit. *Caput nostrum angelicis tremendum spiritibus*, verba sunt Bernhardi, *densitate spinarum pungitur: facies pulchra præ filiis hominum, sputis Judaeorum deturpatur: oculi lucidiores sole caligantur in morte: aures, quæ audiunt angelicos cantus, audiunt peccatorum insultus: os quod docet angelos, felle & aceto potatur: pedes, quorum scabellum adoratur, cruci clavo affiguntur: manus, quæ forma verunt cælos, sunt in cruce extensa & clavis affixa: corpus verberatur: latus lancea perforatur: & quid plura est non remansit in eo nisi lingua, ut pro peccatoribus oraret, & matrem discipulo commendaret.* Considerate, *ῥομβοὺς sanguineos sudoris instar destillantentes & in terram guttatim defluentes*, qui nisi vobis lacrimas exprimunt, non hominum, nedum Christianorum nomine digni estis. Miramur Scanderbegum, clarissimum illum Epiri ducem, in quo tantus dimicandi ardor fuisse scribitur, ut pugnantem sanguis è labiis eruperit. Et nos non miremur Servatorem nostrum, qui propter nostra peccata instar botri subjectus torculari iræ Dei, cum doloribus mortis, cum Satana serpente infernali tanta contentione pugnavit, ut magna copia sanguis & quidem congelatus è toto corpore manarit, haud fecus ac hæmorrhoidis morfu sanguis omnis de corpore toto profluere dicitur, ut sisti nulla ope possit? Expendite vobiscum capturam & vincula Servitoris nostri, qui capi à maligna viperarum progentie voluit, ut nostram captivitatem solveret, nec vinciri recusavit, ut rumperet *καλάδια* mortis & inferni; quid ergo vobis animi est, qui vinculis peccati & numellis Satanæ exsoluti, vinculis peccatorum rursus implicamini? Alligamini potius Christo funibus fidei, vinculo charitatis & sinceræ obedientiæ nexu. *Constringat nos charitas illa Christi, ne post hæc nobis vivamus, sed ei qui pro nobis mortuus & suscitatus est.* II. Cor. V. 14. 15, Considerate colaphos à vilissima orbis portione orbis Domino inflictos. Nempe nos omnes digni eramus, non tantum qui in faciem de palmare-
 mur;

mur à Satanā, quod Paulo electo Dei organo contigit, sed etiam ut adjudicaremur opprobrio sempiterno, quod à nobis amolitus est Servator noster, cujus faciem ignominia operuit, ne nos rubore æternū suffunderemur. Cavete ne & vos Christum malitiæ atq; insolentiæ colaphis excipiat, ne ipsi in faciem fœdis cogitatis, dictis, factis inspuatis, ne faciem ejus hypocrisi vitæ obveletis, neu irrisui eum habeatis. Semper memores estote illius Paulini: *Ne errate; Deus non irridetur. Quicquid enim seminaverit homo, hoc & metet. Nam qui seminat carni suæ, ex carne metet interitum: qui vero seminat spiritui, ex spiritu metet vitam æternam.* Gal. VI. 7. 8. Semper vobis ante oculos obversetur imago Christi ob peccata aliena crucifixi: nam si in virente ligno ista facta sunt, in arido quid fiet? Verè Christus arbor viridis in radice divinitatis, in charitate humanitatis, in ramis virtutum, in foliis verborum, & in fructu bonorum operum. Quid autem nos? Natura ligna arida, interim beneficio divino Christo arbori vitæ insita, ut è vulneribus ipsius vitalem succum trahamus: quod si fit, bene nobis consulimus; sin minus, dubium nullum est, quin horribiles poenæ immineant & exitium, quod prædixit Joël cap. III. 13. *Immittite, inquit, falculam, nam maturavit messis: venite, descendite, quia plenum est corcular, plateas profundunt corcularium lacus: nam ampla est malitia istorum.* Vos, qui splendide vos oblectatis, potuq; inebriante ingurgitatis, atq; id unum in votis habetis, ut potentes sitis ad bibendum vinum, & viri fortes ad miscendam ebrietatem, recogitate vobiscum sitim Jesu nostri, & amarissimi aceti haustum, ut animæ vestræ sitim restingueret. Neq; enim corporis tantum sitis erat, quanquam & hæc intolerandum quid esse videatur. Scordenses obsessi à Turcis, cum ad id inopiæ aquorum ventum esset, ut vix modicum quid singulis distribuendo tres adhuc dies suffecturæ crederentur: abeunte hoste præcipientes sitibundum agmen ad subjectum flumen ruunt, desideratamque

quæ multis diebus aquam tam cupidè hauriunt, ut mûlei ea
 repleti, stupidi rigentibus membris statim exanimés conci-
 derint. At hæc sitis ludus jocusq; est præ nostri Jesu siti, quæ
 non aqua, sed obedientia expleri poterat, nec temporariam
 corporis unius hominis, sed æternam animarum totius ge-
 neris humani respiciebat. Hæc vestræ siti modum ponat,
 hæc potandi cupiditatem refrœnet, quam ipsi quoq; sanio-
 res Ethnici sunt detestati, ceu fontem & Iliada malorum
 omniũ. Idolis similes sunt ebriosi. Mentē habent, sed amen-
 tem; os, sed loqui; aures, sed audire; oculos, sed videre;
 pedes, sed officium facere nescios. *Cyrus sciscitanti Astiagi,
 cur vinum, quod ei in patera offerri jussisset, bibere nolisset: Quo-
 niam, inquit, venenum esse credidi, quum nuper vidissem in convi-
 vio, ad quod amicos convocaveras, neminem qui id bibisset, non ita
 debilitatum corpore, ut ambulare non posset, itaq; animo agrum, ut
 nihil intelligeret aut saperet.* Xenoph. de Instit. Cyri. Volu-
 ptas, quæ ex vino immoderatè sumto capitur, Delila est, pul-
 chra quidem & speciosa pellex, sed quæ robore & acumine,
 spolians certissimam habet individuanq; comitem pœni-
 tentiam. *Demosthenes olim illectus fama Laidis nobilissimi scorti,
 Corinthum navigavit. Ad Laidem elanculum adit, (verba sunt,
 Gellii Noct. Attic. lib. 1. cap. 8.) & ut sibi copiam sui faceret, petit.
 At: Λαίς μωβίας δραχμῶς ἢ πάλαντον ποπόσκιτ: hoc facit nummi nostræ
 zis denarium decem millia. Tali petulantia mulieris atq; pecunia ma-
 gnicudine idus expavidusq; Demosthenes, avertitur & discedens:
 Ego, inquit, pœnitere tanti non emo. Sed Græca ipsa, quæ fertur di-
 xisse, lepidiora sunt: ἔκ ὠνδρα, inquit, μωβίων δραχμῶν μετὰ μελίσαν,
 hoc est, non emo decem drachmarum millibus pœnitentiam, vel se-
 cundum Erasmus lib. 4. Apoph. ἔκ ἀγοράζω ποῦτε μετὰ νοῦσας*
 Et benè quidem esset, si semper pœnitudo & pœnitendi
 tempus indulgeretur: quid si divino judicio tales helluones
 subito pereant, annon futurum est, ut cum helluone illo, cu-
 jus in Evangelica historia mentio extat, flammis infernali-
 bus

bus sine ullo refrigerio torqueri se æternum conquerantur? Turpe est, hoc tempore potissimum, quo flos Ecclesiæ olim libera & sancta jejunia agebat, nos Bacchanalia, quorum inventor Diabolus est, agere. Turpe sub capite spinato velle deliciari. Israelitæ olim accepto nuncio cædis Regis sui Saulis & Jonathanis filii ejus planxerunt & fieverunt & ad vesperam usq; jejunaverunt: quid nos facere par est, recolentes memoriam crucifixi innocentis Filii Dei ob peccata nostra? Percusso Afaele, quem Abner transfodit aversa hasta, omnes qui transibant per locum illum, in quo ceciderat Afael & mortuus erat, subsistebant. Et quem non commoveat mors adeo foeda & ignominia plenissima Regis Regum, velum ruptum, terra mora, petraë fissæ, sepulcra aperta, mortui extuscitati, quis tam ferreus, adamantinus, stupidus est, cui hæc terrorem non incutiant, exprimant lacrimas, excutiant stuporem? Rex Israëlis laudatissimus David, cum secum perpenderet, arcam Dei pellibus esse obtectam, se vero in amplissimo palatio habitare, pudore suffusus dixit ad Nathanaem Prophetam: Vide sive quod ego habitem in domo cedrina, & arca Dei posita sit in medio pellium? Et quo pacto nos efferre nosmet atq; voluptatibus tradere queamus, recogitantes veram Dei arcam Christum Jesum non pellibus, sed sputo, sanguine, doloribus immensis in monte Calvariaë obrutum atq; oppressum? Quin potius cum Uria dicamus: Arca Dei & veri Israelitæ manent in tuguriis, & nos domum temulentiaë atq; vanitatis ingrediamur? Ut vivit anima nostra, non sumus facturi hanc rem. Transcunte Davide torrentem Cedron, reliqua multitudo, quæ cum Davide erat, flebant voce magna: ipse David cliyum olivarum, scandens & flens, nudis pedibus incedebat & operto capite: sed & omnis populus, qui erant cum eo, operto capite, incedebat, plorans. Et quis verè Christianus à lacrimis sibi temperare possit, videns, Christum transire tormentem passionis rapi-

dissi-

diffimum, & scandentem montem Calvariaë, ibiq; crucifixum portare peccata totius generis humani? Hæc meditamini, ô studiosi: πάντα νοεῖτε, δῶν ἡμῖν ὁ θεὸς σύνεσιν ἐν πίστι. Si qui vero sunt, adeo indurati, ut hoc tristi spectaculo non commoveantur ad seriam flagitiosæ vitæ emendationem, similes militibus, qui Christo illuserunt, eumq; omni vestimento spoliarunt, quorum germani filii sunt Schoristæ, idem Christi membris facientes, quod illi Christo, horum sanguis sit, super caput ipsorum: Vos, vero quibus adhuc mica pietatis superest, quibusq; inest aliquid ingenui & Christiani sanguinis, advertite animum & hoc agite, resipiscite à Diaboli laqueis, à quo captivi tenemini ad ipsius voluntatem. Memoria Jesu Crucifixi crucifigat in vobis omne peccatum! Servamini à generatione prava, & hoc potissimum tempore, quo redonatum Germaniæ auream pacem gaudemus, Deoq; tanti boni recuperationem unice acceptam ferimus, vos quoq; Cives Academici omnes & singuli, ad referendas Deo grates verbis & factis vosmet præstare, ne provocata, novis flagitiis Dei justitia, quod olim florentissimæ Scholæ Berytensi accidit, vestris ruinis nos involvat omnes!

P. P. sub sigillo Rectoratus nostri IX. Febr.

Anno M. DC. LI.

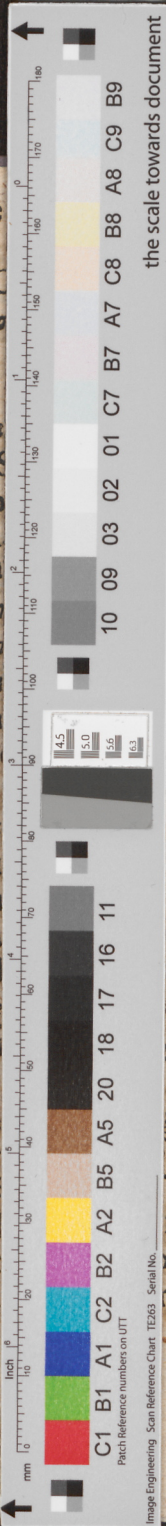

nis & responsionis, *qua est de homine*
 alissimam mortem, seu כריית ארנבו
 conciliando per illam mortem DE C
 רחמים הריבם illorum scilicet, *et sic est*
 mentione & applicatione magnificâ,
 propter Dominum, & triplicati ארני
 dentiâ, tum ex ערב מנחה ערב quod non
 piatorii ac propitiatorii sacrificii JES
 moriam supplicanti & intelligentissimo
 tori Danieli vel solâ suggerere ceremoniâ
 tamen post 52. demum septim. בר השיב
 434. annos illa כריית המשיח futura
 gai, utut 400 adhuc superessent anni, idam
 habet: Malachia idem intervallum pro ex
 mox, inquit, veniet: Sacharia: jubila
 Zion, exsulta valde: Ecce Rex tuus:
 sic ad eandem filiam Zion & domum
 conspirabant duo potentissimi Reges, Feschaja
 timeto והשקט והשמר contine te, & fi
 lus esto: irritum erit & inane hostiu
 lat pro domo Davidicâ Immanuel na
 & Davidicâ stirpe: hoc ergo non erad
 vidicæ vobis firmamentum & signum e
 concipiet, & pariet filium, & vocabis
 men ejus Immanuel.

Superat & facundiam disertissimorum
vis angustiam majestatica unius Esaiæ pro
 totius Prophetiæ Thema generale *spe*
 הכולל: In solo Messia ex domo
 ejusq; spirituali æterno & majestatico
 lo corporali vel Judaico vel Israelitic

3

per re-
 & re-
 tum ex
 אבליה
 ati Dei
 ne evi-
 nici ex-
 TI me-
 scruta-
 us. Et
 seu post
 Chag-
 nodico
 & mox,
 o filia
 nit tibi.
 us funus
 inquit,
 anquil-
 : vigi-
 Virgine
 nus Da-
 ergo illa
 על no-
 gramma-
 rve enim
 הכוונה
 scendo,
 on in ul-
 tum or-
 bis

the scale towards document